रश्मीन् देव युवसे स्वश्वः" इति। हे 'देव' रथप्रवर्त्तक, 'स्वश्वः' शोभनाश्वयुक्तः, त्वं 'रश्मीन्' प्रग्रहान्, 'आयुवसे' आदाय मिश्रीकुरु॥

कल्पः। 'आतिष्ठ वृत्रहन्निति षड्भिरारूढम्' इति। अभिमन्त्रयत इत्यनुवर्त्तते। तत्र चतुर्णां मन्त्राणां प्रतीकानि दर्शयति। "आतिष्ठ वृत्रहन्, आतिष्ठन्तं परि। अनु त्वेन्द्रो मदत्वनु, त्वा मित्रावरुणौ" इति। एते मन्त्रा अष्टमानुवाके व्याख्याताः*॥

पञ्चमं मन्त्रमाह। "द्यौश्च त्वा पृथिवी च प्रचेतसा। शुक्रो वृहद्दक्षिणा त्वा पिपर्त्तु। अनु स्वधा चिकिताᳬ सोमो अग्निः। अनु त्वावतु, सविता सवेन" [२] इति। अत्रापि पादत्रयं तस्मिन्नेवानुवाके व्याख्यातम्। हे राजन्, 'सविता' देवः, 'सवेन' प्रेरणेन, 'त्वा', 'अन्ववतु' अनुकूलः सन् रक्षतु॥

अथ षष्ठमन्त्रमाह। "इन्द्रं विश्वा अवीवृधन्। समुद्र व्यचसङ्गिरः। रथीतमᳬ रथीनाम्। वाजानाᳬ सत्पतिं पतिम्" इति। अयं मन्त्रः पूर्व्वानुवाके व्याख्यातः†॥

कल्पः। 'परिमासेन्या इति द्वे वाचयित्वा' इति। तत्र प्रथममाह। "परि मा सेन्या घोषाः। ज्यानां वृञ्जन्तु गृध्नवः। मेथिष्ठाः पिन्वमाना इह। मां गोपतिमभिसंविशन्तु" इति। 'सेन्याः' परकीयायां सेनायां भवाः, 'ज्यानां' धनुर्गतानां, 'घोषाः' नादाः, 'मा परिवृञ्जन्तु' मां परितो वर्ज्जयन्तु, तदीया धनुर्घोषा मद्विषये मा प्रवर्त्तत। कीदृशा घोषाः, 'गृध्नवः' परराष्ट्र-

---

* ७७२,७७३ पृष्ठायां द्रष्टव्यः। † ८०४ पृष्ठायां द्रष्टव्यः।